

1/061/2021

TLN, MiL

28.1.2021

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta

Asia: VNS 6/2020 vp Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle - Suomen kestävän kasvun ohjelma,**1. Yhteenveto Business Finlandin lausunnosta.**

Elpymisvälineen ensisijainen tarkoitus on saada Suomen talous jaloilleen. Suomi on pieni avotalous, joka on vahvasti riippuvainen vientituloista. Talouden epäjatkuvuuskohdassa arvoverkot muuttavat muotoaan ja markkinaosuuksia jaetaan globaalisti uudestaan. Lähiaikoina tarvitaan vahvaa maakuvamarkkinointia, uudistumisen kannusteita ja vienninedistämisen palveluja turvaamaan yritystemme menestys.

Elpymisvälineen johtoajatuksena pitäisi olla investointien ja viennin avulla työpaikkoja Suomeen. Valintakriteereihin tulisi lisätä elpymisen kannalta keskeinen kriteeri eli investointikohteen luoma kasvu- ja vientipotentiaali. Kestävän kasvun ohjelman viisaana tavoitteena on edistää sekä lyhyen aikavälin elpymistä että pidemmän aikavälin uudistumista. Painopisteiden ehdotukset eivät kuitenkaan kaikilta osin vaikuta noudattavan selonteossa listattuja prioriteetteja.

Ekologisesti ja sosiaalisesti kestävä talouskasvu, korkea työllisyys, vahva valtiontalous ja häiriötilanteista toipumista nopeuttava talouden muutosjoustavuus puoltavat sitä, että Suomi asemoidaan eurooppalaiseksi edelläkävijäksi elpymisrahojen kohdentamisessa nopeasti tuloksia aikaansaaviin, mutta samalla pitkävaikutteisiin osaamis- ja innovaatioinvestointeihin. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi Business Finland esittää, että Suomen kestävän kasvun ohjelma rakennetaan toteuttamaan seuraavia prioriteetteja:

- Kannustetaan yrityksiä investoimaan.** Elpyminen käynnistyy vain, jos yritykset alkavat investoida. Tämä tapahtuu aikanaan kasvavan kysynnän kautta, mutta sitä ennen pitää tukea yritysten tulevaisuusinvestointeja, jotka voivat olla innovaatio- ja pilotointihankkeita tai tuotantokapasiteetin rakentamista. Ohjelman investoinnit pitäisi valita siten, että ne kannustavat yrityksiä investointeihin.
- Priorisoidaan nopeasti toimeenpantavia ja nopeasti tuloksia tuottavia toimintamuotoja.** Nopea toiminta ja nopeavaikutteiset toimet ovat elpymisen kannalta keskeisiä. On tietysti eduksi, jos nämä samalla johtavat pitkäkestoisiin vaikutuksiin. Toimet kannattaa rakentaa pääosin olemassa olevien instrumenttien varaan.
- Panostetaan suuriin, rakenteellisiin uudistuksiin vauhdittaviin toimenpidekokonaisuuksiin.** Elinkeinoelämän uudistumisen onnistumisen kannalta olisi tärkeää, että panostukset olisivat riittävän suuria, ja ohjelmassa pitäisi pyrkiä ennemmin saamaan liikkeelle muutamia pitkävaikutteisia, isoja hankkeita kuin paljon pieniä.
- Kohdennetaan panostukset erityisesti nopeasti kasvaviin vientimahdollisuuksiin.** EUn laajuisella RRF-paketilla edistetään koko Euroopan tasolla vihreää ja digitaalista siirtymää, mikä avaa myös markkinamahdollisuuksia. Suomen tulisi omassa paketissaan priorisoida sellaisia investointikohteita, jotka luovat kasvu- ja vientimahdollisuuksia suomalaisille yrityksille.

Valtion talousarvio vuodelle 2021 sisältää kuluvaan vuoteen verrattuna yhteensä noin 100 milj. euron leikkauksen Business Finlandin kautta elinkeinoja uudistavaan budjettirahoitukseen¹. Suunta on erittäin huolestuttava, ja asettaa suuria paineita siihen, että budjettirahoituksen vajetta pyritään paikkaamaan EUn elpymisrahastoihin liittyvillä päätöksillä. Suomella ei ole varaa säästää tulevaisuusinvestoinneista.

¹ Tarkastelussa ei ole otettu huomioon vuoden 2020 lisätalousarvioissa korona-viruksen aiheuttamiin häiriötilanteisiin kohdennettua erityisrahoitusta ja sen toimeenpanon rahoitusta, joka käytettiin Business Finlandin tavanomaisesta rahoituksesta poikkeavin kriteerein.

1/061/2021

TLN, MiL

28.1.2021

2. Business Finlandin lausunnon lähtökohdat

Business Finland toimii innovaatorahoittajana, edistää vientiä, matkailua sekä investointeja Suomeen. Autamme Suomessa toimivia yrityksiä menestymään globaalisti, kehittämään kestäviä ratkaisuja sekä uudistamaan rohkeasti liiketoimintaansa. Tuemme yritysten ja tutkimusryhmien yhteistyötä, jotta uudet avaukset kehittyvät ratkaisuihin. Näin edistämme kansantalouden tuottavuutta ja teemme Suomesta houkuttelevan toimintaympäristön sekä kestäväen kehityksen suurvalan.

3. Business Finlandin havaintoja koronakriisistä

3.1. Koronakriisi osoitti konkreettisesti korkeatasoisten ja ketterien julkisten yrityspalvelujen tarpeen.

Koronakriisin isettyä täydellä voimalla, Business Finland oli ensimmäisten joukossa yritysten tukena. Työ- ja elinkeinoministeriön antaman tehtävän ja voimassaolevan lainsäädännön mukaisesti Business Finlandin kautta kanavoitu rahoitus kohdentui kriisistä toipumista palvelemaan kehittämistoimintaan. Työhön tartuttiin ripeästi: uudet rahoituspalvelut valmisteltiin ja avattiin asiakkaille alle viikossa, ja akuutin kriisin helpottamiseen osoitettu erityisrahoitus on Business Finlandin osalta saatu nyt tehokkaasti ja vastuullisesti kohdennettua asiakkaille. Toivottavasti emme kohtaava vastaavaa kriisiä pian uudelleen, mutta tarvittaessa Business Finland tarjoaa jatkossakin ketterän ja luotettavan kanavan valtion erityistoimille yritysten sitä tarvitessa.

3.2. Haastavasta talouden matalasuhdanteesta toipuminen edellyttää toimia vientitulojen kasvattamiseksi.

Business Finland painottaa juuri nyt toiminnassaan palveluja, joilla vienti- ja matkailuyrityksiä autetaan nopeasti tunnistamaan ja hyödyntämään kansainvälisten asiakkaiden keskuudessa avautuvia markkinamahdollisuuksia. Business Finlandin asiantuntijat 42 toimipisteessä maailmalla ylläpitävät aktiivisesti maakohtaisia suunnitelmia viennin vauhdittamiseksi korona-epidemian helpottaessa. Ainutlaatuisten kansainvälisten ja kotimaisten verkostojensa ansiosta Business Finland voi kohdentaa tiedon avautuvista markkinamahdollisuuksista suoraan tiedosta hyötyville yrityksille Suomessa. Nykyisessä taloustilanteessa on erityisen tärkeää turvata yrityksille palvelukokonaisuus, joka tarjoaa sujuvan reitin suoraan maakunnista maailmalle.

3.3. Uusi nousu edellyttää suomalaisilta yrityksiltä innostavia ja merkityksellisiä tuotteita ja palveluja.

Hyvinvointimme perustana oleva pitkän aikavälin talouskasvu selittyy tutkitusti lähes kokonaan aineettomilla investoinneilla, joilla uudistetaan elinkeinojamme ja pidetään ne elinvoimaisina muuttuvassa maailmassa. Innovatiivisen uudistumisen haaste korostuu kriisin yhteydessä: esim. korona aiheuttaa talouden epäjatkuus- kohdan, jossa markkinat jaetaan uudelleen ja yritysten muodostamat arvoverkot muuttavat muotoaan.

Business Finland on kasvuhakuisten ja uudistumaan pyrkivien yritysten tärkein julkisen sektorin kumppani sekä rahoitus- ja asiantuntijapalvelujen tarjoaja. Myös ulkomaisten investointien houkuttelu Suomeen on merkittävä osa tutkimus- ja kehittämispanostusten kasvattamista ja kasvun vauhdittamista Suomessa. Valtiontukea kohdistuessaan Business Finland varmistaa, että koko maassa kohteita arvioidaan samoin kriteerein ja tavoitteena on kansainvälisesti kilpailukykyisten, vientikelpoisten ratkaisujen ja järjestelmien aikaansaaminen.

Suomen erityinen uuden kasvun mahdollisuus liittyy vastuulliseen ja kestävää kehitystä tukevaan liiketoimintaan sekä digitaalisen murroksen tarjoamiin mahdollisuuksiin. Globaali kysyntä näiden alojen ratkaisuille on valtava, joten vientikelpoisten ratkaisujen tukemiseen käytetyt eurot on mahdollista saada moninkertaisesti takaisin vientituloina. Kestäväen kasvun elementit ovat jatkossa entistäkin näkyvämmiin esillä myös Business Finlandin tavoitteissa ja toimenpiteissä.

3.4. Tulemme jatkossakin kohtaamaan äkillisiä ja yllättäviä vastoinkäymisiä, ja siksi on välttämätöntä pitkäjänteisesti kehittää Suomen rakenteellista kilpailukykyä ja innovaatiokyvykkyyttä.

Samat kilpailukykytekijät, jotka tukevat Suomen jatkuvaa uudistumista ja uusiin mahdollisuuksiin tarttumista, parantavat myös kykyämme sopeutua ulkoihin shokkeihin ja toipua niistä. Yhdessä asiakkaiden kanssa Business Finland varautuu tuleviin uhkiin ja mahdollisuuksiin, uudistaa ja monipuolistaa elinkeinojamme ja kehittää uusien

1/061/2021

TLN, MiL

28.1.2021

mahdollisuuksien hyödyntämisessä tarvittavia käytännön valmiuksia ja osaamisia. Business Finlandin tukema ekosysteemikehitys ja kumppanuusmallit ovat keskeisessä roolissa, kun Suomelle luodaan uusia talouden tukijalkoja sekä kasvua ja investointeja puoleensa vetäviä osaamisen ja innovatiivisen liiketoiminnan keskittymiä.

4. Business Finlandin yksityiskohtaiset kommentit selonteon osa-alueisiin

4.1. Tavoite

Kestävänä kasvun ohjelma tavoite on Business Finlandin näkökulmasta oikean suuntainen ja hyvin perusteltu. Business Finlandin oma toiminta-ajatus on hyvin yhdensuuntainen ohjelman tavoitteiden kanssa, minkä vuoksi sen on helppo sitoutua ohjelman tavoitteisiin ja ripeään toimeenpanoon. Suomen talouden kannalta keskeistä on pitää kestävästi yllä suomalaisten yritysten vientiedellytyksiä ennen kaikkea ylläpitämällä elinkeinoelämän jatkuvaa uudistumista, missä tällä hetkellä keskeisiä asioita ovat digitaalinen ja vihreä siirtymä. Suomen talouden resilienssin kannalta tärkeää on lisätä pienten ja keskisuurten yritysten osuutta viennissä. Innovaatiotoiminnan avulla huolehditaan, että suomalaiset yritykset ovat kilpailukykyisiä.

”Suomen kestävän kasvun ohjelmalla edistetään sekä nopeavaikutteista elpymistä että pitkällä aikavälillä välttämätöntä elinkeinoelämän rakenteiden ja julkisten palveluiden uudistumista.”

4.2. Kriteerit

Ohjelman valmistelun kriteerit ovat pääosin Business Finlandin näkökulmasta tarkoituksenmukaiset. Ohjelman vaikuttavuuden varmistamiseksi olisi kuitenkin tarpeen täydentää kriteereitä kasvu- ja vientipotentiaalia mahdollisimman selvästi korostavalla näkökulmalla: ohjelmalla tulisi tavoitella investointeja erityisesti sellaisilla aloilla, joilla suomalaisilla yrityksillä on erityisen merkittävää kasvu- ja vientipotentiaalia.

”Valmistelussa noudatetaan seuraavia yleisiä kriteereitä: 1) Investointi- ja uudistuskokonaisuuksilla tavoitellaan pitkän aikavälin positiivisia vaikutuksia yhden tai useamman painopisteen tavoitteeseen. 2) Tarkoituksena on, että investoinnit ja uudistukset yhdessä tukevat toisiaan tavoitteiden saavuttamisessa. 3) Valmistelussa keskitytään suuriin ja vaikuttaviin kokonaisuuksiin. Myös toimeenpanovaiheessa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että resurssit eivät hajaudu liian pieniin ja vaikuttavuudeltaan vähäisiin kohteisiin. 4) Lisäksi kokonaisuuksilla tavoitellaan investointeja, joilla mahdollistetaan yksityisiä investointeja ja jotka eivät olisi toteutuneet riittävässä laajuudessaan ilman ohjelman rahoitusta.”

Selonteossa korostetaan, että vaikuttavuus on tärkeä valintakriteeri, kun investointikohteita valitaan. Esitetystä listasta kuitenkin siis puuttuu elpymisen kannalta keskeinen kriteeri eli investointikohteen luoma kasvu- ja vientipotentiaali. Valmistelussa tulisi myös ottaa huomioon se, että hankekohtaisen potentiaalin arviointi on parhaiten tehtävissä ohjelman toimeenpanovaiheessa, toimenpiteitä valittaessa. Useita vuosia kestävän ohjelman suurin mahdollinen vaikuttavuus saavutetaan silloin, kun asiantuntijaorganisaatiot tekevät hankevalinnat avoimen kilpailun pohjalta ohjelman kuluessa – ei nopeasti valmistelluilla kertapäätöksillä heti ohjelmakauden alussa.

”Vaikuttavuus on keskeinen kriteeri ohjelmaan valittavien investointi- ja uudistuskokonaisuuksien priorisoinnissa. Priorisoinnissa painotetaan seuraavia tarkempia kriteerejä: 1) Toimien vaikuttavuuden kannalta on eduksi, jos ne tukevat laaja-alaisesti useampien painopisteiden tavoitteita. 2) Priorisoinnissa painotetaan vaikutuksia työllisyyteen, kilpailukykyyn, julkisen talouden kestävyys- ja nettopäästövähennyksiin, kiertotalouden vahvistamiseen ja ilmastonmuutoksesta sopeutumiseen. 3) Samalla tarkastellaan, miten kokonaisuudet tukevat toipumista koronaviruskriisistä sekä sosiaalista ja alueellista eheyttä. 4) Valmistelussa huomioidaan, miten nopeasti investoinnit ja uudistukset voidaan käynnistää ja korostetaan toimien määräaikaista. 5) Lisäksi kiinnitetään huomioita siihen, miten kokonaisuuksilla saadaan liikkeelle yksityisiä investointeja.”

4.3. Painopisteiden sisältöjen priorisointi

Toimenpiteiden valinnassa tulisi käyttää ohjelmassa mainittuja prioriteetteja, ja lisäksi olisi otettava huomioon aloitteiden kasvu- ja vientipotentiaali. Nyt painopisteiden ehdotukset eivät kaikilta osin vaikuta noudattavan selonteossa listattuja prioriteetteja.

4.3.1. Painopiste 1: Koulutuksella ja tutkimus- ja innovaatiotoiminnalla Suomi takaisin kestävän kasvun uralle

1/061/2021

TLN, MiL

28.1.2021

Painopisteen sisällössä tulisi painottaa nopeasti vaikuttavia toimia, joihin yritykset ovat valmiita investoimaan. Tämä tarkoittaa käytännössä yritysveltoisia innovaatiopanostuksia. Esimerkiksi Business Finlandin Veturikilpailu on osoittautunut toimivaksi malliksi yritysten tutkimus- ja kehityspanostusten merkittävään kasvattamiseen. Samalla rahoitusta kohdistuu myös tutkimussektorille nimenomaan sellaisiin kohteisiin, joiden varaan yritykset pystyvät rakentamaan omaa kasvuaan.

Painopisteen alueelle kuuluvat julkisen sektorin koulutus- ja tutkimuspanostukset ovat tärkeitä Suomen pitkän aikavälin tavoitteiden kannalta, mutta on huomattava, että niiden vaikutukset syntyvät hitaasti eivätkä ne suoraan vivuta liikkeelle yritysten investointeja. Mahdolliset tutkimuspanostukset tulisikin kohdentaa sellaisille aihealueille, jotka erityisen suurella todennäköisyydellä tukevat suomalaisten yritysten kasvua ja kansainvälistymistä. Sisällöt olisi syytä kytkeä kestävä kasvun ohjelman muiden painopisteiden keskeisiin teemoihin ja valinnat olisi syytä tehdä läpinäkyvästi selonteon prioriteettien pohjalta.

4.3.2. Painopiste 2: Vihreä siirtymä tukee talouden rakennemuutosta

Vihreä siirtymä on aivan oikein linjattu elpymisvälineen tärkeimmäksi uudistuskohdeeksi. Tämä sopii hyvin suomalaisen elinkeinoelämän osaamisprofiiliin, jonka vahvuuksia ovat kestävät ratkaisut ja digitaalisuus.

Talouden elpymisen näkökulmasta on tärkeä varmistaa, ettei painopisteen konkreettisia investointi- ja uudistuskokonaisuuksia valita vain kotimaisen tarpeen pohjalta. Tämä johtaisi resurssien ohjaamiseen sinänsä toki hyödyllisiin hankkeisiin, joiden tulokset eivät kuitenkaan suurelta osin johtaisi vaikutusten kertaantumiseen ja jatkumiseen viennin muodossa. Elpymispaketti vauhdittaa koko Euroopan investointeja vihreään siirtymään, ja samankaltainen muutos tapahtuu globaalisti kaikkialla. Meidän olisi panostettava nyt sellaisiin ratkaisuihin, mitkä olisivat jo lähtökohtaisesti vientikelpoisia, jolloin yrityksemme pääsisivät osallisiksi myös EU:n laajuisiin investointeihin. Tämä lisäisi elpymispaketin vaikuttavuutta merkittävästi.

Kyse ei ole siis vain siitä, että Suomessa tapahtuvan toiminnan ympäristökuormitusta saadaan vähennetyksi, vaan samalla on pidettävä huoli, että suomalaisen vientiteollisuuden toimintaedellytykset säilyvät. Eli elpymisvälineen investoinnit kannattaa suunnata siten, että kehitettävistä ratkaisuista tulisi yritysten keskeisiä vientituotteita. Tämä tarkoittaa, että uudistusten ja investointien lähtökohta pitäisi olla vihreä siirtymä globaalisti ja sen tarjoama vientipotentiaali suomalaisille yrityksille. Samalla toki myös suomalaisten ratkaisujen rooli globaalien ympäristöhaasteiden voittamisessa kasvaa verrattuna siihen, että kestävyysvaikutuksia tavoitellaan vain Suomen rajojen sisällä. Investointikohteissa kannattaa suosia monitoimijahankkeita, jotka ovat kilpailukykyisiä globaaleilla markkinoilla, ja näiden tueksi tarvitaan verkostomaisia innovaatiohankkeita.

4.3.3. Painopiste 3: Suomen kansainvälisen kilpailukykyyn turvaaminen

Viennin merkitys on Suomelle poikkeuksellinen suuri, ja taloutemme tila on riippuvainen viennin määrästä. Pienten ja keskisuurten yritysten kansainvälistymistä tukevat palvelut ovat tärkeä ja nopeavaikutteinen keino lisätä talouden toimeliaisuutta laajasti Suomessa. Vientiyriitysten kautta kanavoituu rahaa myös kotimarkkinoille. Aiemmat Business Finlandin toteuttamat vientiponnistelut ovat osoittaneet, että viennin edistämisen määrä vaikuttaa suoraviivaisesti vientitulojen määrään.

On selvää, että pandemian jälkeen kaikki maat panostavat vientiponnisteluihin vahvasti. Suomella on pienenä ja syrjäisenä maana vaarana jäädä jalkoihin tässä kilpailussa. Joudumme tekemään merkittäviä lisäpanostuksia viennin edistämiseen, ja vientiponnistelut on toteutettava tehokkaasti, jotta pärjäämme pandemian jälkeisessä kilpailussa. On tärkeää panostaa sellaisiin aloihin, joilla olemme kilpailukykyisimpiä.

Suomalaisen kasvun kärjet osa-alueen alla kuvataan toimialakohtaisia uudistamistoimenpiteitä. Ehdotettuja aloja on paljon, eivätkä kaikki yhtä vahvasti tue elpymispaketin muiden osien valintoja. On tärkeää, että tämä osuus ei hajoa liian pirstaleiseksi, vaan keskitytään niihin aloihin, missä Suomella on suurin kasvupotentiaali ja onnistumisen mahdollisuus. On tärkeää, että valinta eri alojen välillä tehdään yhtenäisin ja läpinäkyvin kriteerein.

1/061/2021

TLN, MiL

28.1.2021

Käynnissä olevan talouskriisin luonteesta johtuen erityistä huomiota ansaitsee matkailun kestävä kasvun ja uudistamisen edistäminen. Matkailun elpymisen sekä nopean vaikuttavuuden näkökulmista Suomen näkyvyyden kasvattamista vahvistetuilla markkinointipanostuksilla kannattaakin priorisoida. Suomen vahvuudet pandemian jälkeisessä matkailussa ovat ilmeiset, mutta alhaisen tunnettuuden vuoksi kilpailuasemamme on heikko.

Matkailualan pitkäjänteinen aikavälin uudistuminen edellyttää matkailuyritysten ja -alueiden osaamisen kasvattamista ja liiketoiminnan johtamisen tukemista. Kestävä matkailu ja digitalisaatio ovat olleet alan kilpailukyvyyn keskeisimmät kehityskohteet jo paljon ennen pandemiaa, mutta sen jälkeisessä matkailussa niiden hallinta on elinehto. Suomalaisten matkailupalveluiden globaalin saatavuuden vahvistaminen digitaalisten alustatalouden kanavien kautta sekä saavutettavuus - eritoten lentoliikenteen verkostopeiton varmistamisella - vahvistettuna Suomen maakuva-markkinoinnillisella tunnettuuden kasvattamisella ovat matkailun kansantaloudellisen vaikuttavuuden kannalta tärkeimpiä priorisoinnin kohteita.

4.3.4. Painopiste 4: Kestävän infrastruktuurin ja digitalisaation vahvistaminen

Panostukset digitaaliseen infrastruktuuriin ovat tärkeitä ja luovat edellytyksiä yritysten investoinneille. Suomi on jäänyt jälkeen mm. ruotsista digitaalisissa investoinneissa, mikä näkyy myös maiden kasvueroissa. Kasvupaketin investoinnit pitäisi suunnata kuitenkin enemmän yritysvetoiisiin kokonaisuuksiin, jolloin varmistetaan myös yksityiset investoinnit digitaalisuuteen, mikä on keskeinen avain kasvuun. Selonteon tekstissä korostuvat yrityksille suunnattujen kannusteiden sijaan ennen kaikkea julkisen hallinnon omat tarpeet ja toimet.

5. Suomen tulisi olla Euroopan mallimaa elpymisrahoituksen kohdentamisessa elinkeinojen rohkeaan uudistumiseen ja viennin kasvattamiseen.

Tarve elinkeinoelämän uudistumiselle, ja samalla Business Finlandin palveluille, on suurempi kuin koskaan. Asiantuntija- ja rahoituspalvelujen kysyntä on nyt erittäin vilkasta kaikilla Business Finlandin toiminta-alueilla, ja esimerkiksi normaalin innovaatorahoituksen kysyntä vuoden 2020 aikana oli yli 20 prosenttia suurempaa kuin vuotta aiemmin. Myös toiminnan vaikuttavuudesta on jo pidemmältä ajalta vakuuttavaa tutkimusnäyttöä (ks. BF vaikuttavuusraportti 2020). Tästä huolimatta Business Finlandin resursseihin on vuoden 2021 talousarviossa tehty merkittävät leikkaukset edellisen vuoden tasoon verrattuna lähes kaikilla rahoituksen osa-alueilla. Valtion talousarvio vuodelle 2021 sisältää kuluvaan vuoteen verrattuna yhteensä noin 100 milj. euron leikkauksen Business Finlandin kautta elinkeinoja uudistavaan budjettirahoitukseen². Uuden kasvun mahdollisuuksia uhkaa jäädä hyödyntämättä ja niihin liittyviä myönteisiä työllisyysvaikutuksia toteutumatta.

Tätä taustaa huolta herättää selonteon maininta, jonka mukaan vuoden 2020 lisätalousarviossa myönnetty innovaatiopanostukset katettaisiin elpymisvälineestä. Selonteon tulkinta on toistaiseksi epäselvä, mutta on tärkeää, ettei sen varjolla leikata elpymispaketista yritysten kannusteisiin osoitettavan rahoituksen määrää.

”Hallitus linjasi budjettiriihen yhteydessä, että osa jo vuoden 2020 lisätalousarviossa myönnettyjen ja vuosina 2021–2023 menojen aiheuttavien, edellä mainittujen painopisteiden ja kriteerien mukaisten määrärahojen kattamiseen käytetään elpymis- ja tukivälineen rahoitusta. Vuoden 2020 neljänteen lisätalousarvioon sisältyneistä määrärahoista esimerkiksi uusi joustava kumppanuusmalli, öljylämmityksestä luopuminen ja uusiutuvan energian tukeminen ovat toimenpiteitä joihin liittyvät menot pyritään kattamaan elpymis- ja tukivälineen rahoituksella.”

Vaikeina taloudellisina aikoina on syytä hyödyntää kaikki avautuvat mahdollisuudet tulevan kestävä kasvun turvaamiseen. EU:n elpymisrahastosta odotetaan Suomen talouteen noin kolmen miljardin euron piristysruisketta. Elpymisrahoitus tarjoaakin Suomelle väliaikaisen mahdollisuuden korjata laskussa olevia kasvun ja uudistumisen kannusteita lähemmäs tavoitetasoa. Suomen kannattaa nyt tavoitella näkemyksellistä edelläkävijyyttä siinä, kuinka asetetaan rima korkealle ja ollaan EU-maiden joukossa se, joka käyttää eniten ja tuloksellisesti elvytysrahaa elinkeinojen rohkeaan uudistumiseen ja viennin kasvattamiseen.

² Tarkastelussa ei ole otettu huomioon vuoden 2020 lisätalousarvioissa korona-viruksen aiheuttamiin häiriötilanteisiin kohdennettua erityisrahoitusta ja sen toimeenpanon rahoitusta, joka käytettiin Business Finlandin tavanomaisesta rahoituksesta poikkeavin kriteerein.